

Kanta-Hämeen käräjäoikeuden laamanni

Vankeusrangaistuksen yleisen vähimmäisajan alittaminen

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaisessa rangaistustuomioiden tarkastamisessa kiinnitettiin huomiota Kanta-Hämeen käräjäoikeuden 17.5.2022 asiassa dnro R 22/288 antamaan tuomioon nro 22/120667. Asiassa vastaaja oli tuomittu vankeusrangaistuksen yleistä neljäntoista päivän vähimmäisaikaa lyhyempään kahdentoista päivän vankeusrangaistukseen.

SELVITYS

Puheenjohtajana asiassa Kanta-Hämeen käräjäoikeuden käräjätuomarina toiminut A on 23.1.2023, jolloin hän ei enää toiminut käräjätuomarina, antanut apulaisoikeuskanslerin häneltä pyytämän selvityksen. Selvityksen mukaan A oli rangaistusseuraamuksen harkinnassa mitannut vastaajalle hänen syykseen luetuista rikoksista yhteisen 40 päivän vankeusrangaistuksen, jonka jälkeen hän oli ottanut kohtuuden mukaan huomioon rikoslain 7 luvun 6 §:n 1 momentin perusteella ne vastaajalle tuomitut aikaisemmat ehdottomat vankeusrangaistukset, joilla oli tuomittavaan rangaistukseen alentava tai lieventävä vaikutus. A oli päätenyt kahdentoista päivän mittaiseen vankeusrangaistukseen, jonka hän oli epähuomiossa tuominnut vastaajalle rikoslain 2 c luvun 2 §:n 2 momentin mukaisen neljäntoista päivän sijaan.

RATKAISU

Tuomioistuinlain 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan tuomarin on virkatoimissaan oltava huolellinen.

Rikoslain 2 c luvun 2 §:n 2 momentin mukaan määräaikaista vankeusrangaistusta tuomitaan vähintään neljätoista päivää.

Rikoslain 7 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan jos ehdottomaan vankeusrangaistukseen tai yhdistelmä-rangaistukseen tuomittua syytetään hänen ennen tämän rangaistuksen tuomitsemista tekemästään muusta rikoksesta, voidaan aikaisempi ehdoton vankeusrangaistus tai yhdistelmä-rangaistus ottaa uutta rangaistusta määrättäessä kohtuuden mukaan huomioon rangaistusta alentavana tai lieventävänä seikkana. Uudesta rikoksesta voidaan myös tuomita laissa sille säädettyä vähimmäisaikaa lyhyempään vankeusrangaistukseen tai katsoa aikaisempi rangaistus riittäväksi seuraamukseksi myös myöhemmin käsiteltäväksi tulleesta rikoksesta.

Korkein oikeus on todennut, ettei tuomioistuin voi edellä mainitun säännöksen nojalla tuomita vastaajaa neljätoista päivää lyhyempään vankeusrangaistukseen ([KKO 2000:10](#)). Tämä käy ilmi myös rikoslain 7 luvun lainvalmistelutöistä ([HE 48/1997 vp](#) s. 5), joissa on todettu lyhimpänä 7 luvun 6 §:n mukaan tuomittavana vankeusrangaistuksena olevan aina rangaistuslajin yleinen vähimmäismäärä, neljätoista päivää.

A on menetellyt kärjätuomarina virheellisesti tuomitessaan vastaajan laissa säädettyä vankeusrangaistuksen vähimmäisaikaa lyhyempään vankeusrangaistukseen.

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan jos virkamies, julkisyhteisön työntekijä tai muu henkilö julkista tehtävää hoitaessaan on menetellyt lainvastaisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, oikeuskansleri voi antaa asianomaiselle huomautuksen vastaisen varalle, mikäli hän ei harkitse olevan aihetta syytteen nostamiseen.

Oikeuskanslerin ratkaisukäytännössä määräaikaiselle vankeusrangaistukselle laissa säädettyä vähimmäisaikaa lyhyemmän rangaistuksen tuomitseminen on vakiintuneesti johtanut huomautuksen antamiseen (ks. esim. apulaisoikeuskanslerin päätökset 12.10.2022 dnro [OKV/2383/30/2021](#) ja 8.11.2022 dnro [OKV/339/30/2022](#)).

Annan edellä kerrotun perusteella A:lle valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaisen huomautuksen hänen virheellisestä menettelystään rangaistuksen määräämisessä.

Pyydän toimittamaan ratkaisuni A:lle edellä mainitussa tarkoituksessa.

Lähetän päätökseni tiedoksi Turun hovioikeudelle.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Oikeuskanslerinsihteeri

Leo Lahtinen